

CLASSIFICACIÓ GENÈRICA: Pintura sobre tela
OBJECTE: Quadre
MATERIAL / TÈCNICA: Oli sobre tela
TÍTOL / TEMA: *Lactatio de sant Bernat de Claravall*
AUTOR: Desconegut. Possible Escola de Carlo Marata
DATA / ÈPOCA: Segle XVIII
DIMENSIONS: 280 x 195cm (sense marc) i 320 x 228 cm (amb marc)
PROCEDÈNCIA: Catedral de Girona
LOCALITZACIÓ: Capella de Santa Magdalena
NÚM. INVENTARI: 1296
NÚM. DE REGISTRE DEL CRBMC: 10763
COORDINACIÓ: Maite Toneu
RESTAURACIÓ: David Silvestre, Maria Sala i Voravit Roonthiva.
Col·laboradors: Pau Claramonte i Teresa Infiesta
INFORMACIÓ HISTORICOARTÍSTICA: Rafael Cornudella
ANY/S DE LA RESTAURACIÓ: 2011-2012

Segons l'historiador Rafael Cornudella, la tela s'hauria d'adscriure al context estilístic de la pintura romana *postmarattesca* (primers decennis del segle XVIII). Representa sant Bernat rebent la llet de la Mare de Déu.

La pintura presentava un seguit de pèrdues de capa pictòrica i de capa de preparació, repartides en franges horitzontals, per haver estat doblegada la tela en algun moment de la seva història. Així mateix, tenia força aixecaments en perill de despreniment. La tela de suport es trobava coberta pel revers amb un altra tela, clavada també al bastidor. Aquesta tela de la part posterior acumulava molta brutícia superficial i tenia algunes zones barroerament enganxades a la tela original, amb una cola molt forta. El bastidor no era l'original i resultava inadequat per a l'òptima conservació de l'obra. La tela original presentava alguns estrips i dues pèrdues de suport, i la capa de superfície tenia una capa de brutícia molt gruixuda.

La intervenció sobre l'obra s'ha iniciat amb una primera fase de fixació puntual de les capes pictòrica i de preparació. A continuació, s'ha retirat la tela del reentelatge i s'ha consolidat la tela de suport, que ha consistit en el següent: el reforç de les zones perimètriques amb Tetex TR® (teixit de polièster de fils finíssims i de trama oberta), prèviament preparat amb un adhesiu termoplàstic; la sutura dels estrips amb cola d'esturió i midó de blat, i l'aplicació d'empelts de tela en les zones en què mancava tela de suport. La tela s'ha muntat a un nou bastidor de fusta i alumini amb un sistema de tibament selectiu de Chassitech®.

Abans de procedir a la neteja de la capa pictòrica, s'ha fet una segona operació de fixació de les zones amb aixecaments. La neteja s'ha fet utilitzant una solució tamponada de pH 7 gelificada.

Per a l'anivellament de les llacunes ha calgut impermeabilitzar puntualment la tela amb una imprimació d'aigua-cola, abans de procedir a posar la massilla, feta amb cola animal, càrrega de carbonat de calci i pigments de colors terrosos.

La reintegració cromàtica s'ha fet amb pigments al vernís de baix pes molecular. En aquest procés s'ha seguit un criteri no discernible. El vernís utilitzat també ha estat de baix pes molecular, estable i reversible en el temps. Com a mesura de conservació preventiva s'ha protegit el revers amb un teixit de polietilè d'alta densitat i transpirable (Tyvek®). Aquesta protecció evitarà l'acumulació de brutícia en el quadre i minimitzarà el pas de l'aire.

Bibliografia de referència

Rafael Cornudella, "Una obra de joventut de Placido Costanzi al Museu Nacional d'Art de Catalunya: Sant Bernat rebent la llet de la Mare de Déu", *Butlletí del Museu Nacional d'Art de Catalunya*, 5 (2001), p. 139-149.

Fotografia abans i després de la intervenció

Fotografia abans de restaurar feta amb IR digital. Detall en què s'observen els penediments de l'artista